

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาเรื่องนวัตกรรมการใช้ยาและยาเส้นติดของชาวบ้านห้วยน้ำดัง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ เกี่ยวกับการคิดเห็นของครอบครัวผู้ติดฝิ่นและเฮโรอีนนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครอบครัวผู้ติดฝิ่นและเฮโรอีนที่มีต่อการป้องกันและการบำบัดรักษากลุ่มประชากรศึกษา ได้แก่ ผู้นำครอบครัว (ชายหรือหญิง) ผู้ติดฝิ่นและเฮโรอีน จำนวน 58 คน โดยการแจกแบบครบถ้วน การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ

ผลการศึกษาพบว่า

1. ประชากรที่ศึกษาเป็นชาวเขาเผ่าลีซอ อายุอยู่ระหว่าง 21-38 ปี การศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้รับการศึกษา ประกอบอาชีพเกษตรกรรม รายได้ครอบครัวต่อปีส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 2001-3000 บาท ต่อปีโดยประเมินจากผลผลิตทางการเกษตรของครอบครัว ทุก ๆ ครอบครัวเคยใช้ฝิ่นมาก่อน ผู้ติดฝิ่นในครอบครัวทั้งหมดมี 36 ราย ติดเฮโรอีน 10 ราย ติดทั้งฝิ่น และเฮโรอีน 12 ราย เหตุผลที่ใช้ส่วนใหญ่ต้องการทดลอง รongลงมาคือ มีเรื่องไม่สบายใจ เคยไปรับการบำบัดรักษาจากศูนย์บำบัดรักษายาเสพติดภาคเหนือ จำนวน 43 ราย ครอบครัวส่วนใหญ่เคยมีไร่ฝิ่นมาก่อน ปัจจุบันยังคงมีไร่ฝิ่น 2 ราย

2. ความคิดเห็นที่มีต่อการป้องกันการติดฝิ่นพบว่า ส่วนใหญ่สนับสนุนในการป้องกันการติดฝิ่น และเห็นว่า อาชีพหลักของชาวไทยภูเขาไม่ใช่การปลูกฝิ่น ผู้นำฝิ่นมาขายในหมู่บ้านควรถูกไล่ออกจากหมู่บ้านในการใช้ ฝิ่นรักษาโรคเห็นว่า ฝิ่นสามารถรักษาแผลได้และทำให้ใช้หายเร็วได้ ความคิดเห็นที่มีต่อการใช้ฝิ่นในงานสังคมหรือพิธีกรรมที่สำคัญ ส่วนใหญ่เห็นว่า ไม่ควรใช้ฝิ่นในงานดังกล่าว เช่นไม่ควรใช้ฝิ่นในการต้อนรับแขกงานศพ และงานแต่งงาน ไม่ควรใช้ฝิ่นเป็นค่าจ้าง และไม่มีคนต้องการแต่งงานกับผู้ติดฝิ่น

3. ความคิดเห็นที่มีต่อการป้องกันการติดเอโรอิน

- การใช้เอโรอินเป็นค่าจ้าง ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าไม่ควรใช้เอโรอิน เป็นค่าจ้าง
- การขายเอโรอินในหมู่บ้าน ส่วนใหญ่เห็นว่าผู้นำเอโรอิน มาขายในหมู่บ้าน ควรถูกไล่ออกจากหมู่บ้าน
- เมื่อพบผู้มาซื้อเอโรอินในหมู่บ้าน ส่วนใหญ่เห็นว่าไม่ควรแจ้งผู้ใหญ่บ้าน (เหตุผลเนื่องจากกลัวถูกทำร้าย, กลัวถูกฆ่า)

4. ความคิดเห็นที่มีต่อการบำบัดรักษาการติดฝิ่น และเอโรอิน พบว่า การบำบัดรักษา ผู้ติดฝิ่นควรได้รับการสนับสนุนจากสมาชิกในครอบครัวและญาติ ได้แก่การทำงานแทนเมื่อมีผู้ติดฝิ่น ไปตัดฝิ่น ญาติควรนำอาหารไปส่งและควรเป็นพี่เลี้ยงดูแลผู้ติดฝิ่น กรรมการหมู่บ้านควรช่วยเหลือแพทย์ เคลื่อนที่ ในการตัดฝิ่นและเอโรอินในหมู่บ้าน

ความคิดเห็นที่มีต่อการติดตามผลการบำบัดรักษา พบว่าการติดตามผลการบำบัดรักษาควร ได้รับการสนับสนุนจากสมาชิก ในครอบครัวและญาติ ได้แก่ คอยดูแลไม่ให้ใช้ฝิ่นในบ้าน ไม่ให้ไปหา เพื่อนที่ติดเอโรอิน เมื่อพบผู้ที่ตัดฝิ่นหรือเอโรอินแล้วกลับไปใช้อีกควรแจ้งเจ้าหน้าที่ของรัฐ กรรมการหมู่บ้านมีหน้าที่ดูแลไม่ให้มีการขายฝิ่นในหมู่บ้าน

5. ความคิดเห็นที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม พบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วยในการพึ่งพา เทคโนโลยีจากภายนอก เช่น รถจักรยานยนต์เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับครอบครัว วัฒนธรรมการแต่งกาย ชุดชาวเขาเป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติสืบต่อไป การช่วยเหลือเกื้อกูล ควรตอบแทนโดยการจ้างด้วยเงิน และความคิดเห็นส่วนใหญ่เห็นว่า การเสกฝิ่นเป็นการผ่อนคลายความตึงเครียดอย่างหนึ่ง

อภิปรายผลการศึกษา

1. ลักษณะหมู่บ้านที่ศึกษาอยู่ห่างไกล การคมนาคมค่อนข้างลำบาก ทำให้เป็นพื้นที่ที่พัฒนาได้ช้า เป็นพื้นที่สูง เป็นแหล่งต้นน้ำทำให้เหมาะแก่การปลูกผืน
 2. ลักษณะประชากรที่ศึกษา เป็นชาวเขาเผ่าลีซอ เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งแต่เดิมเคยยึดอาชีพการปลูกผืนมานาน และมีการใช้ผืนเป็นยารักษาโรค อย่างแพร่หลาย วัฒนธรรมในการใช้ผืนก็ยังคงสืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน ดังนั้นในการแก้ไขปัญหาการติดผืน ควรจะต้องหาหนทางที่จะเปลี่ยนแนวความคิดเดิมดังกล่าว จากการศึกษาครั้งนี้พบว่าสาเหตุที่ใช้ผืนและเฮโรอีน อันดับที่ 1 คือต้องการทดลอง อันดับที่ 2 คือมีเรื่องไม่สบายใจ จะเห็นว่าสาเหตุของการใช้สาร เสพติดเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม
 3. ความคิดเห็นของครอบครัวผู้ติดผืน และเฮโรอีนที่มีต่อการป้องกัน และการบำบัดรักษาผู้ติดผืนและเฮโรอีน ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในทางบวกต่อการป้องกันและการบำบัดรักษา แต่เนื่องจากยังมีความคิดเห็นว่าเป็นการรักษาอาการโรคร้ายไข้เจ็บได้ คือ เห็นว่าสามารถใช้ผืนรักษาบาดแผลได้ และใช้ผืนรักษาไข้ให้หายเร็วได้ คาดว่าการใช้ผืนรักษาโรคร้ายไข้เจ็บได้ ยังคงใช้กันอยู่ภายในหมู่บ้าน จึงควรมีการเปลี่ยนแนวความคิดในการใช้ผืนรักษาโรค มาเป็นการใช้ยารักษาโรคที่จำเป็นและมีผลดี เช่น รับบริการจากสถานบริการสาธารณสุขใกล้บ้าน ได้แก่ สำนักงานสุขภาพชุมชนเป็นต้น หรือจัดให้มีกองทุนยาและเวชภัณฑ์ในหมู่บ้าน
 4. สำหรับวัฒนธรรมในการใช้ผืน ครอบครัวผู้ติดผืนและเฮโรอีน ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นที่ไม่ควรใช้ผืนต้อนรับแขก ไม่ควรใช้ผืนในงานศพไม่ควรใช้ผืนในงานแต่งงาน ไม่ควรใช้ผืนเป็นค่าจ้าง ซึ่งเป็นความคิดเห็นในการใช้ผืนลดลง นับว่าเป็นสิ่งที่ดีและมีความคิดเห็นว่าการใช้น้ำหรือน้ำชาในการต้อนรับแขก ซึ่งความคิดเห็นดังกล่าวควรให้การสนับสนุน
- ความคิดเห็นที่มีต่อการซื้อและขายเฮโรอีนในหมู่บ้าน พบว่าส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า ถ้ามีผู้นำเฮโรอีนมาขายในหมู่บ้าน ควรถูกไล่ออกจากหมู่บ้าน แต่เมื่อพบผู้นำซื้อเฮโรอีนในหมู่บ้าน ส่วนใหญ่เห็นว่าไม่ควรแจ้งผู้ใหญ่บ้านเหตุผลเนื่องจากกลัวถูกทำร้าย กลัวถูกฆ่า กล่าวได้ว่า ชาวบ้านมีความเกรงกลัวต่ออิทธิพลในการซื้อและขายผืน เห็นควรที่จะได้มีการศึกษาปัญหาดังกล่าวต่อไป
- ความคิดเห็นที่มีต่อการติดตามผลการบำบัดรักษาเมื่อพบผู้ติดผืนหรือเฮโรอีน แล้วกลับไปใช้อีก ควรแจ้งเจ้าหน้าที่ของรัฐ พบว่าความคิดเห็นในเพศหญิงเห็นด้วยมีจำนวนมากกว่าเพศชาย และในกลุ่มอายุระหว่าง 20-39 ปี ไม่เห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ ว่าควรแจ้งเจ้าหน้าที่ของรัฐเมื่อพบผู้ติดผืนหรือเฮโรอีนแล้วกลับไปใช้อีก

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ในการศึกษาครั้งต่อไป ควรศึกษาถึงความคิดเห็นที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมให้ครอบคลุมยิ่งขึ้น เช่น วัฒนธรรมทางการบริโภคที่ต้องใช้เงินในการซื้อแทนที่ของเดิม ที่เคยผลิตได้เอง ในชุมชน หรือผลกระทบของความเปลี่ยนแปลงในสังคม ซึ่งมีผลกระทบต่อคนลาวเขาที่ทำให้เกิดมีการติดฝิ่นในนครหญิง และวัยรุ่น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved